

MORDECHAJ ROTENBERG

ur. 1918; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Puławy, dwudziestolecie międzywojenne
Słowa kluczowe	projekt W poszukiwaniu Lubliniaków, projekt W poszukiwaniu Lubliniaków. Izrael 2009, Żydzi, życie codzienne, koszerność

Przestrzeganie koszerności w domu rodzinnym

Czasami jest coś takiego, że jak Żyd pochodzi z takiego domu tradycyjnie prowadzonego, to nie było, że się tak boi Boga, tylko już czasami po prostu wstręt na samą myśl. Ja znam tu jedną, co nigdy kielbasy nie jadła, bo czuła, jak zje kawałek kielbasy, świniny, to ona od razu wyrzyga. Ja sam, jak jechaliśmy właśnie do Sandomierza statkiem, z Puław do Sandomierza, wycieczka szkolna w gimnazjum była, i cały statek, tam siedzieliśmy na pokładzie i tak dalej, i tyle ile godzin się jechało, to już nie pamiętam. Ale była taka przerwa obiadowa czy jak to nazwać, że dawali puree, kartofle z kielbasą. Ta kielbasa była z pieca, tak ładnie wyglądała. Ale u nas w domu ja nigdy kielbasy nie jadłem. To byłem w czwartej klasie dopiero, inne otoczenie. To ja myślałem sobie, jak ja to zjem? I tak mi to smakowało. Tak, że to nie jest problem, żeby przestrzegać koszerności w domu... Tam były u nas na przykład te widelce, noże i tak dalej, to była szuflada osobna na mięsne i na mleczne. Naczynia też. Na Wielkanoc to na strychu były te garnki, tak że się zdjęło. To nie było tak trudno przestrzegać tego. U tych skrajnie pobożnych to może bardziej tak uważają, żeby ten nóż tak przez omyłkę nie tego. Ale nie, u nas nie. To tylko tacy skrajni fanatycy. A ta, co pracowała u nas, ta służąca Polka, to tam wiedziała. To ona sobie tyle to osobno, to osobno.

Data i miejsce nagrania	2009-09-17, Tel Awiw
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Transkrypcja	Marta Tylus
Redakcja	Maria Radek
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"